

Körmöcbánya, Selmecebánya

2017.szeptember 23

Reggel 7 órakor harminckét túratárssal indultunk Szlovákia felé.

Délután érkezünk meg utunk első állomására Körmöcbányára.

Körmöcbánya a Beszterce patak mellékágainak összefolyásánál, a Körmöci hegyek között fekszik. Első írásos emlékeink az idetelepülő szász, thüringiai és elzászi városalapítók kapcsán tanúskodnak konkrét ércbányászatról.

Az igazi felvirágzás I. Károly Róbert idejében indul, amikor 1328-ban a város szabad bányászati és pénzverő jogokat nyer.

A belváros védett házai rejtik a múzeum kiállításait, legimpozánsabb a pénztörténeti kiállítás, mely az nyers érc bányászatától, a mai modern pénznyomtatásig mutatja be a fizetőeszköz történetét. A kiállítás legizgalmasabb része a kiállítótér pincéjében kialakított „bánya” mely az érc kitermelésének kezdetleges módjait mutatja be. A földszinten a helyi mesteremberek, céhek, iparosok eszközeit és tárgyait csodálhattuk meg.

Az első emeleten a világ pénzei országonként kerültek bemutatásra. Kiállítottak itt a közelmúltig használt pénznyomtató berendezést, de a bankjegyek és érmék mellett emlékérmék és képzőművészeti alkotások is helyet kaptak a háromszintes kiállításon.

A kiállítás megtekintése után rövid ebédszünetet tartottunk, majd a főtér védett házai mellett kapaszkodtunk fel a Szent Katalin-vártemplomhoz.

Az egykori román templomra késő gótikus stílusban ráépülő (1465-1485) Szent Katalin-vártemplom, amely a városka szinte minden pontjáról jól látható a várnegyed közepén. Mai formáját a XIX. század végi neogótikus átalakításoknak köszönheti, a berendezés nagy része is ebből az időből származik.

A templom legértékesebb látnivalója, a szentélytől balra látható neogótikus oltáron lévő, gótikus Mária-szobor. A karzat alatt három gótikus fából készült szobor Mária, Szent Ilona és Szent Erzsébet alakjait jeleníti meg. A templom megtekintése után, bátrabb túratársaink a szűk és keskeny csigalépcsőn felmásztak a templom tornyába, ahonnan térképszerűen rajzolódott ki Körmöcbánya városa.

A templom mögött az északi toronyban régészeti és fegyverkiállítást találtunk. A várfal mentén a következő látnivaló a Szent András nevét viselő román stílusú XIII. században épült körtemplom. Ez volt a vár eredeti temploma, boltíves pincéje a várnegyed legrégebbi része, régebben csontháznak használták.

Körmöcbánya látnivalóinak megtekintése után, egy jó óra utazással érkezünk utunk következő állomására Selmecebányára.

Selmecebánya a Selmeci-hegység közepén elhelyezkedő az UNESCO világörökség részét képező kisváros. Az egykori Magyar Királyság egyik legjelentősebb bányavárosa.

A város alapítását illetően több legenda is létezik. A legismertebb szerint a város mellett található ezüst- és aranylelőhelyeket két gyíknak köszönhetően találta meg egy Sebenitz nevű pásztor, az Óhegy lábánál. IV. Béla 1238-ban szabad királyi városi rangra emelte, s a tatárjárás után bajor és szász bányászokat telepített be. A középkorban évszázadokon át Magyarország legfontosabb ezüst- és aranybányái voltak itt. Szabad királyi város címmel rendelkezett, ahol a bányászat a Waldbürgereknek nevezett polgárság kezében volt – e jogokat a kincstár csak később szerezte meg.

Virágkorát a 15. századtól a 18. századig élte. A világon először itt alkalmaztak puskaport a bányászatban. 1770-ben itt jött létre a világ első bányászati akadémiaja.

Sétánkat a Leányvár lábától kezdtük. A várat monda szerint Rössel Borbála építtette, mert nem akarta látni az ezen a helyen lévő városi akasztófát. Borbálát a selmeciek önteltsége és tékozló életmódja miatt Leányvári boszorkánynak nevezték. A valóság azonban az, hogy a vár a török veszély idején, 1564 és 1571 között épült. A várost 24 olasz ágyúval védte a Léva és Bakabánya irányából várható támadásoktól.

A selmeci utcákon haladva megtekintettük a Szentháromság tér védett házait: a Szent Katalin-templom, a Kammerhof (Kamaraudvar), a Joerges-ház, a Fritz-ház és az Evangélikus Líceum épületét, melynek az oldalán márványtábla emlékezik meg Petőfi Sándorról, aki a líceum diákja volt.

Sétánkat az óvárnál fejeztük be. Az óvár alapjául szolgáló templomot a XIII. században a templomosok, a vörös barátok építették, három hajós román stílusú bazilikaként. A román stílusú bazilikát a török veszély hírére várrá alakították. A vár hatszögletű, négy sarkát kör, maradék két sarkát pedig négyzet alaprajzú torony erősíti.

A séta után hazafelé vettük az irányt. Útközben megálltunk a Bacsófalvi tónál, aminek a habjait sűrű köd takarta, csak az évszázados fák gyökerei, egy kis füves sáv, a hullámok, majd a tó szélétől pár méterre a sűrű áthatolhatatlan köd szinte földöntúli látványt nyújtott.

Hazafelé a Selmeci-hegység kanyargós keskeny útjain több órányi utazás várt még ránk. Csatunk késő este érkezett meg Budapestre.

Ez a szép utunk a Bp. VI. kerületi Terézvárosi Önkormányzat pályázati támogatásával valósult meg, melyet tagjaink nevében ezúton is köszönünk.

Véső Tamás
Túravezető